

Notat

Grundnotat

Forslag til Rådets beslutning om særprogrammet for "Det Fælles Forskningscenter" om gennemførelse af Det Europæiske Fællesskabs syvende rammeprogram for forskning, teknologisk udvikling og demonstration (2007-2013)

KOM(2005) 439 endelig – 2005/0184 (CNS)

Resumé

Kommissionens forslag vedrørende tilrettelæggelsen af Fællesskabets forskningssamarbejde inden for det syvende rammeprogram for forskning dækker perioden 2007-2013. Målsætningen for forslaget om syvende rammeprogram er at videreføre og styrke målsætningen fra det sjette rammeprogram om realiseringen af det europæiske forskningsrum samt at medvirke til, at EU bliver bedre til at udnytte sin videnbase, opnå teknologisk lederskab og øge synligheden omkring europæisk forskning. Rammeprogrammet foreslås opbygget over en struktur bestående af fire overordnede komponenter: "Samarbejde", "Idéer", "Mennesker" og "Kapacitet" samt et særprogram om de ikke nukleare aktiviteter ved Det Fælles Forskningscenter(FFC).

FFC kan betragtes som Kommissionens sektorforskningsinstitution med afdelinger i følgende lande: Italien, Tyskland, Belgien, Holland og Spanien. FFC yder videnskabelig og teknisk støtte til udviklingen af EU-politikken og vil udbygge sine aktiviteter på områder med direkte sammenhæng med vækst, bæredygtig udvikling og sikkerhed. Der foreslås et samlet budget på 1.817 mio. EUR.

1. Baggrund

Kommissionen offentliggjorde den 6. april 2005 sit forslag til syvende rammeprogram for forskning, teknologisk udvikling og demonstration (2007-2013) og syvende rammeprogram for forskning og uddannelse på det nukleare område (2007-2011) med henblik på behandling og vedtagelse i løbet af 2006.

Der blev i dette forslag lagt op til en struktur i form af fire særprogrammer – "Samarbejde", "Idéer", "Mennesker" og "Kapacitet" samt et særprogram om de ikke nukleare aktiviteter ved Det Fælles Forskningscenter. Forslagene til disse særprogrammer blev oversendt til Rådet den 28. september 2005.

Forslagene er fremsat under henvisning til traktaten om oprettelse af Det Europæiske Fællesskab, afsnit XVIII, artikel 163-173, særlig artikel 166, stk. 3, angående rammeprogrammets iværksættelse ved hjælp af særprogrammer. Vedtagelse i Rådet sker ved kvalificeret flertal og i fælles beslutningstagen med Europa-Parlamentet.

18. november 2005

Ministeriet for Videnskab, Teknologi og Udvikling

Bredgade 43
1260 København K
Telefon 3392 9700
Telefax 3332 3501
E-post vt@vtu.dk
Netsted www.vtu.dk
CVR-nr. 1680 5408

Sagsnr. 60462
Dok-id 394350

Center for Analyse og Politik
Marie-Louise Mohr Jarlø
Telefon 3392 9711
Telefax 3312 4843
E-post mmj@vtu.dk

Et gennemgående træk ved særprogrammernes gennemførelse vil være, at mulighederne for aktioner på EU-plan til højnelse af forskningens kvalitet vil blive udnyttet fuldt ud, navnlig via EU-dækkende konkurrence om midlerne samt og uafhængige evalueringer af projektforslagene. Særprogrammernes gennemslagskraft vil blive forstærket ved sikring af komplementaritet med andre EU-politikker og –programmer, navnlig strukturfondene, uddannelsesprogrammerne og programmet for konkurrenceevne og innovation

Kommissionen har ved udarbejdelsen af forslagene taget hensyn til synspunkter fra en række aktører, navnlig Europa-Parlamentet og Det Europæiske Råd. Endvidere er der taget hensyn til resultaterne af femårsevalueringen af rammeprogrammet (dele af 5. og 6. rammeprogram).

2. Forslagets indhold

Af forslagens artikler fremgår, at der er tale om et syvårigt program, der løber fra 2007 til 2013. Aktionerne på det ikke nukleare område har til formål at levere kundedrevet videnskabelig og teknisk støtte til udviklingen af fællesskabets politikker.

**Ministeriet for Videnskab,
Teknologi og Udvikling**

Der foreslås et samlet budget på i alt 1.817 mio. EUR.

Det slås fast, at forskningen skal gennemføres under hensyn til grundlæggende etiske principper.

Aktionerne gennemføres med udgangspunkt i et af Kommissionen udarbejdet flerårigt arbejdsprogram. Der gennemføres en uafhængig evaluering af forskningsaktiviteterne.

FFC vil udbygge sin kundedrevne orientering og sit netværkssamarbejdet med forskersamfundet med sigte på:

- At reagere fleksibelt på nye behov og krav fra EU's beslutningstagere,
- At koncentrere sig om emner, som indeholder en forskningskomponent og en fremherskende fællesskabsdimension,
- At udvikle partnerskaber med forskningsinstitutioner, universiteter erhvervsliv og tilsynsorganer,
- At forbedre sine færdigheder og udbygge sine anlæg.

FFC vil i forbindelse med sin støtte til tematiske politikker på anmodning træffe særlige foranstaltninger til, at relevante forskningsresultater udnyttes bedre.

Der gennemføres aktiviteter inden for følgende områder:

Konkurrenceevne og innovation

Aktionerne omfatter følgende temaer:

- Fremme af sikkerheden ved anvendelse af kemikalier
- Alternative testmetoder
- Fødevarsikkerhed
- Renere energikilder
- Borgernes sikkerhed

- Miljø og sundhed

Energi og transport

Aktionerne omfatter følgende temaer:

- Tilvejebringelse af referencesystem for bæredygtig energi og oversigt pålideligheden af energiforsyningerne
- Bekæmpelse af luftforurening, vurdering af forbedrede brændstoffer samt sundhedsmæssige konsekvenser

Informationssamfundet

Aktionerne omfatter

- Støtte til udvikling af teknologier med særlig vægt på vækst, solidaritet, integration og bæredygtighed
- Støtte til udvikling inden for e-handel, e-sundhed etc.

Bioteknologi

Aktionerne omfatter:

- Udvikling af kvalitetsværktøjer til genetisk testning
- Udvikling af genombaseret lægemiddeludvikling
- Vurdering af virkningerne af nanoteknologi for sundhed og miljø
- Detektion, identifikation og kvantificering af gmo'er

**Ministeriet for Videnskab,
Teknologi og Udvikling**

Udvikling af landdistrikter, landbrug og fiskeri

Aktionerne omfatter:

- Produktionsaspekter
- Miljøaspekter
- Producent/forbruger aspekter

Naturressourcer

Aktionerne omfatter:

- Vandforvaltning
- Livscyklusvurdering
- Skovbrug
- Støtte til EU's miljøinformationssystem

Miljø og sundhed

Aktionerne omfatter:

- Udvikling og validering af metoder af transportveje og eksponeringer vedr. luftkvalitet, drikkevand og fødevarer samt kemikalier
- Vurderinger af sundhedsvirkninger
- Udvikling af integreret miljø og sundhedssystem

Klimaændringer

Aktionerne omfatter:

- Vurderinger af mulighederne for at reducere drivhusgasemissioner inden for fælles rammer
- Bidrage til overvågning af ændringer i atmosfæren

Sikkerhed og frihed

Aktionerne omfatter:

- Indre sikkerhed – overvågning udvikling af systemer
- Katastrofer og beredskab – varslings, risici og overvågning
- Fødevarer og foder – opbygning af kapacitet til håndtering af fødevarer- og foderkriser

Global sikkerhed

Aktionerne omfatter:

- Støtte til EU's bistand i forbindelse med krisestyring, udviklingssamarbejde og handel

Etiske aspekter

Gennemførelsen af programmet skal foregå under hensyn til grundlæggende etiske principper. Det sker på grundlag i Den europæiske Unions charter om grundlæggende rettigheder og relevante FN-konventioner mv.

Det er en forudsætning for deltagelse i programmet, at national lovgivning skal overholdes ved deltagelse i EU-projekter.

**Ministeriet for Videnskab,
Teknologi og Udvikling**

Endelig henvises til, at der skal tages hensyn til indholdet af protokollen knyttet til EU-traktaten om dyrebeskyttelse og dyrevelfærd. EU-direktivet om beskyttelse af dyr, der anvendes ved dyreforsøg, finder ligeledes anvendelse.

3. Andre landes holdning

Andre landes holdning er ikke kendt, da forhandlingerne endnu ikke er påbegyndt.

4. Europa-Parlamentets udtalelse

Europa-Parlamentets udtalelse foreligger endnu ikke.

5. Høring i Danmark

Forslaget blev sendt i bred høring med henblik på behandling på mødet i EF-specialudvalget den 14. november 2005. Ved høringsfristens udløb var der indkommet svar fra følgende:

Organisationer, forskningsråd, organisationer m.fl.

Danmarks Fiskeriundersøgelser (DFU) henviser til de planlagte aktiviteter om akvakultur på FFC og henstiller, at det præciseres, hvilke aspekter af akvakultur der planlægges fokuseret på.

6. Foreløbig dansk holdning

Den overordnede danske holdning er, at FFC bør fungere som Kommissionens sektorforskningsinstitution og levere forskningsbaseret rådgivning til udviklingen af Fællesskabets politikker. Der lægges vægt på, at FFC fungerer som en velfungerende forskningsinstitution, der på alle faglige områder indgår i netværk med relevante nationale forskningsinstitutioner.

7. Statsfinansielle og lovgivningsmæssige konsekvenser

Konsekvenserne for EU's budget vil afhænge af udfaldet af de generelle forhandlinger om de finansielle perspektiver for 2007-2013, som det 7. rammeprogram er en integreret del af.

Kommissionen har foreslået, at EU-budgettet til særprogrammet "Det Fælles Forskningscenter" bliver på 236,9 mio. EUR i 2007 stigende til 284,9 mio. EUR i 2013, således at det samlede budget for "Det Fælles Forskningscenter" bliver på 1.817,3 mio. EUR, jf. tabel 1.

Tabel 1: Kommissionens forslag fordelt på år i mio. euro

	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	Total 2007-13
Bæredygtig vækst								
Bæredygtig anvendelse og beskyttelse af naturressourcer								
Intern sikkerhed								
Eksternt ansvar og global sikkerhed								
I alt	236,9	244,0	251,3	258,9	266,6	274,6	284,9	1.817,3

Ministeriet for Videnskab,
Teknologi og Udvikling

Anm: Der er i forslaget til særprogrammet ikke nærmere specificeret hvorledes budgettet fordeles på de 4 indsatsområder

8. Nærhed

Kommissionen anfører, at en økonomisk støtte på EU-plan gør det muligt at højne forskningens kvalitet og øge dens effektivitet i et omfang, som ikke kan nås på nationalt plan.

Regeringen støtter Kommissionens intentioner om et tættere samspil mellem EU's og medlemslandenes forskningsaktiviteter samt øget koordinering og samarbejde mellem medlemslandene.

Forslaget vurderes at være i overensstemmelse med nærhedsprincippet.

9. Gældende dansk ret

Forslaget påvirker ikke gældende dansk ret.

10. Forelæggelse i Folketingets Europaudvalg

Særprogrammet "Det Fælles Forskningscenter" under syvende rammeprogram har ikke tidligere været forelagt for Folketingets Europaudvalg. Selve rammeprogrammet har været forelagt til orientering den 15. april forud for Rådsmødet (Konkurrenceevne) den 18. april 2005, den 3. juni forud for Rådsmødet (Konkurrenceevne) den 7. juni 2005 samt endelig den 7. oktober forud for Rådsmødet (Konkurrenceevne) den 11. oktober. Udvalget har modtaget grundnotat af 1. juni 2005 om forslaget til rammeprogrammet samt samlenotater af henholdsvis 5. april 2005, 24. maj 2005 og 28. september 2005.